

Posudek vedoucího bakalářské práce studenta Josefa Mathese:

Restaurování dvou malovaných výjevů na stropu lodi a na severní oratoři kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech

Zpracoval: Mgr. art. Jan Vojtěchovský PhD.

V zadání bakalářské práce se uvádí, že by měl autor touto prací doložit, že je schopen samostatně provést komplexní restaurátorský zákrok. Toto zadání se Josefu Mathesovi podařilo naplnit.

Studentovi byly přiděleny dva malované výjevy ve štukových rámcích s příslušejícími textovými poli v interiéru kostela Nanebevzetí Panny Marie v Táboře-Klokotech. První výjev se nachází v jižní části lodi (blízko vstupu do kaple sv. Václava), druhý ve východní části klenby severní oratoře. Na výjevu v lodi, jenž je zasazen do štukového rámce ledvinovitého tvaru, jsou zobrazeny postavy krácejícího muže a anděla v krajině. Rozměry malby jsou 176,5 × 109 cm. Výjev na klenbě severní oratoře, rovněž zasazený do štukového rámce, zobrazuje dívku s ovázanou rukou, modlící se ke sv. Janu Nepomuckému a má rozměry 65,5 × 60 cm. Již první z výjevů jistě poskytuje dostatečnou plochu pro prokázání schopností studenta, nicméně vzhledem k poměrně dobrému dochování malby byl k práci přidán ještě druhý výjev s větší mírou ztrát, a tudíž i požadovaných retuší a rekonstrukcí. Celkově se jednalo o úkol, který obsahoval škálu problémů od odkryvu a velmi náročného čištění (snímání přemaleb), přes konsolidaci, až k tmelení a retuši. S ohledem na úbytky původní barevné vrstvy (především u výjevu na klenbě severní oratoře) byl student nucen řešit i otázku rekonstrukcí, které byly v závislosti na liturgické funkci interiéru požadovány vlastníkem i zástupcem odborné složky památkové péče. Student rovněž dostal za úkol provést rešerši literatury a pramenů týkající se ikonografie nástěnné výmalby lodi i severní oratoře. Po shromáždění a zpracování potřebné literatury k tématu, se měl snažit o nalezení možných analogií a inspiračních zdrojů klokotských maleb, a to jak obrazových, tak i literárních. Důvodem úkolu byly případné rekonstrukce maleb v celé lodi. U poškozeného nápisového pole v severní oratoři se měl student pokusit dohledat původní znění textu.

Josef Mathes se zhostil řešení praktických problémů restaurování zcela bez problémů, jeho přístup byl vzhledem k jeho zkušenostem samostatný. Student provedl na částech související štukové výzdoby odkryv, na malbách pak čištění a snímání přemaleb, povrchovou konsolidaci,

tmelení, retuš a v severní oratoři také rekonstrukce chybějících partií díla. Poměrně náročné bylo čištění a snímání přemaleb v lodi, které bylo komplikované především vzhledem k citlivosti barevných vrstev a k nejasnostem ohledně počtu a podoby vrstev přemaleb i dochování originálu. I proto bylo u tohoto výjevu rozhodnuto o sejmutí pouze mladší vrstvy přemalby. Pravděpodobně nejobtížnějším úkolem celého zákroku pak byly retuše a malířské rekonstrukce chybějících partií výjevu na klenbě severní oratoře. S nimi se student vypořádal s grácií, i když nebyly přes veškerou snahu dohledány předlohy, či blízké analogie. Ve výsledku tak můžeme konstatovat, že byl celý restaurátorský zákrok proveden ve vynikající kvalitě.

V případě shromáždění informací o ikonografii výmalby si student počínal spíše mechanicky, což vedlo pouze k lapidárnímu popsání jednotlivých výjevů. Žádné obrazové ani literární inspirace, či analogie nebyly uvedeny.

Bakalářská práce, obsahující vzhledem k odlišným problematikám obou výjevů dvě oddělené dokumentace restaurátorského průzkumu i zákroku, je zpracována poměrně přehledně a obsahuje všechny potřebné informace. Text je komponován více méně srozumitelně a s ohledem na rozsah dvou výjevů i poměrně úsporně. Obsahuje ale poměrně velké množství překlepů a chyb. Rovněž stylistická a jazyková úroveň práce je přinejmenším kolísavá. Množství odkazů i titulů literatury a pramenů je sporé a student rovněž neuvádí strany, na kterých se ve zdrojích příslušné informace vyskytují. To samozřejmě čtenáři výrazně komplikuje ověření správnosti a přesnosti takových informací.

Co se týče závěrů, které student prezentuje v kapitolách s názvem *Vyhodnocení průzkumu*, je možné vznést určité výhrady. Student zaměňuje náležitost informací k jednotlivým podkapitolám (*Původní technika, Druhohné zásahy a Poškození*), některé zásadní informace vzešlé z průzkumů zde zcela opomíjí, jiné dezinterpretuje. Podobně bezradně působí i závěr celé práce, který je jen jakousi neutříděnou rekapitulací místo celistvého pohledu a úvahy nad obsahem a významem práce.

Kvalita obrazové dokumentace je naopak velmi dobrá, snímky jsou ostré a vyvážené světelně i barevně. Mírným nedostatkem je absence vyčíslení ploch a procent u grafické dokumentace.

Na závěr je třeba zdůraznit, že bakalářská práce v oboru restaurování má být založena především na praktickém výkonu studenta při restaurování. V tomto ohledu student prokázal svoje schopnosti i samostatnost v řešení dílčích problémů. I přes výše uvedené výtky je zjevné, že samotné restaurování je provedeno ve vynikající kvalitě. Práce jeví dílčí problémy v dokumentaci,

jak bylo již výše rozvedeno. Bakalářskou práci Josefa Mathese proto s výše uvedenými výhradami doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení:

Velmi dobře

V Litomyšli dne 7. 9. 2017

Jan Vojtěchovský